

(המשך מעמוד 29)

שליש עבור התנהגות טובה. ואף אין להניח שרכטמן יוצב עליידי מיפלתה. המיפלה הליברלית שבלכיד, ברשימת מועמדיה לכנסת העשירית. לעומת זאת יכול היווצר מצב הפוך, במידה שרכטמן יחליט שלא לנצל את חוק חסינות חברי הכנסת, ויישב בבית הכלא ככל אסיר מבלי להתפטר מהכנסת. במקרה כזה יש להניח כי השליש עבור התנהגות טובה ינוכה, ורכטמן יצא מבית הכלא כעבור שנתיים וחודשיים. או ייווצר מצב אבסורדי לא פחות. רכטמן ישוב לכניסת לאחרי ריצוי עונשו. והיה חבר הכנסת הראשון שיהיה כזה חודשים כ"כ. אחרי שריצה עונש מאסר ממושך בעוון קבלת שוחד.

לשנות את

חוק-החסינות

במקרה שרכטמן אכן יישב בבית הסוהר ולא ירצה, או שלא יתאפשר לו עליידי בג"ץ, לנצל את חוק החסינות, הוא ימשיך לקבל את משכורתו מהכנסת. חוק ייסוד הכנסת קובע בצורה מפורשת,

שיש עימה קלון, ועל החלטה כזו יהיה עירעור לבית-הדין המיסט-העליון. אשר לחברייכנסת שהורשעו בהיותם כבר ח"כים. קובעת הצעת-החוק של ר"ר בינשטיין, כי ועדת הכנסת תמליץ על סירוקם בפני מליאת הכנסת, וזו תחליט על כך בהצבעה. אם יהיה צורך לשם כך ברוב רגיל או ברוב מיוחד, יש מקום לד"ר יון. לשם הסרת ספק, ייקבע במפורש כי ח"כ שהורשע ונשפט למאסר, ירצה את עונשו ככל אורח אחר.

עורך-הדין אמנון זיכרוני, שהוא פרלמנר טר ותיק, מסכים עקרונות עם הפרופסור רובינשטיין על הצורך בתיקון החוק, אך לם בגלל הבלעים בהשקפות-עולמם של השניים. הוא מציע תיקונים התואמים את השקפתו החברתית.

עורך-הדין זיכרוני סבור כי חוקי החסינות נוצרו כדי להגן על החלשים, וכי כל פגיעה בהם עלולה לפתוח פתח לעיוור תים חמורים. לכן הוא מציע מישנה-הזריות כאשר מטפלים בנושא זה. משום כך היה מצרף להצעת החוק רשימה ברורה ומפורטת של עבירות שהחוק רואה בהן "עבירות שיש עימן קלון", ולא להשאיר זאת לפרשנותה של ועדה פוליטית העלור לה להיות אינטרסנטית.

המוטיב

ה"רובין הודי"

אין גם לעשות את ההרחקה דבר אוטורי מטי, אלא יש עבירה המנויה בתוספת, יש לבדוק את נסיבות ביצועה. ואם, למי של, נעשתה מתוך מניעים חברתיים, אם מתוך רצון למקד את דעת הקהל על עוולה חברתית מסוימת, יש להתחשב בכך.

לדוגמה הביא זיכרוני שני מקרים. ה"אחד, המיקרה של הפנתרים שפרצו לחנות ירושלמית וגנבו משם מיצרכי-מוזון כדי לחלקם לעניים. מוטיב "רובין הודי" זה דיו, לדעתו, לשלול את הקלון מעבירה כזו.

המיקרה השני גם הוא לקוח מהפסיקה הישראלית. היה זה מיקרהו של מפקד בתקופת מלחמת-השיחרור, שהתיר לפי-קודו ליטול מחצית ממחסן שלל שתפסו, ולצרפו לקרן היחידה. בכסף השתמשו לשיקומם של חיילי היחידה שהשתחררו. בית-הדין המיפסט הכיר כי למרות שנעברה עבירה המניעים היו טהורים, ובמעשהו זה הציל המפקד לפחות את המחצית ה"שנייה לאוצר המדינה.

אשר למועמדים לכנסת, שולל אמנון זיכרוני את הצעתו של ח"כ רובינשטיין מכל וכל. אדם שילם את חובו ל"חברה, זכותו להעמיד עצמו לבחירת ה"אומה. יש לראותו כחוזר-בתשובה, ולתת לציבור אפשרות להחליט אם לבחור בו אם לאו.

זיכרוני מפנה את תשומת-הלב לכך ש"הצעתו הנוכחית של ח"כ רובינשטיין לא פתרה את הבעיה של ח"כ היושב בכלא, כיוון שיתכן מיקרה של ח"כ שנידון על עבירת-תנועה, למשל, שאין עימה קלון, והוא יישב בכלא בהיותו ח"כ ולא יוכל לתפקד. לכן מציע זכרוני פתרון מעניין. לרבניו, יש למנות במיקרים שנבצר מ"חברייכנסת למלא את תפקידו, בממלא מקום מבין המועמדים ברשימת מיפלתו. ממלא-המקום יכהן כח"כ עד שיהזור ה"ח"כ המקורי לתפקידו.

הצעה זו מצטרף גם הד"ר ברוך ברכה, מרצה למיפסט קונסטיטוציוני באוניבר-סיטת תל-אביב. גם הוא סבור שיש לצרף להצעת-החוק של פרופסור רובינשטיין רשימת עבירות שיש עימן קלון, ולא להש"איר זאת לפרשנות בכל מקרה לגופו. גם לדעתו יש לעיין בכל מיקרה לנסיבותיו, ולא לשלול את החברות בכנסת באופן אוטומטי עם ההרשעה.

אין הוא מסכים גם להטלת מחסום בפני מועמדים לכנסת בגלל עברם הפלילי. יש לתת לעם לומר את דברו. הד"ר ברכה מספר על חברייכנסת מ"ר יקי ראות, שניסו כבר לפני שנים לתקן את החוק והציעו הצעות מתאימות. ב"כ 1959 הציע ח"כ זרח ורפהפיג לפטר מן הכנסת ח"כ שהורשע בעבירות שוחד. ב"שנת 1971 הציע מרדכי כ"כ-פרופטור להעביר מכהונתו חברייכנסת שהורשע בעבירה ש"יש עימה קלון. שתי ההצעות לא התקבלו בשעתן.

האם התיקון לחוק יחול כבר על ח"כ רכטמן או לאו, על כך יש חילוקי דעות. לדעתו של ח"כ רובינשטיין, אם לא ייאמר בו אחרת, יחול החוק גם על רכטמן.

(המשך מעמוד 31)

עלים לא רצו לשמוע. צעקו שאנחנו ק"ר מוניסטים. היום להיות קומוניסט בעיני הפועל זו בושה. הוא לא מבין שרוצים את טובתו. אהבתי לשמוע אנשים מדברים בפגישות של ש"ס. צעדתי בהפגנות באחד במאי. היו לי בעיות בבית הוריי, שהם חרותניקים שרופים. בתקופת הבחירות התנדבתי לשים שלט של תנועת העולם הזה בבית. אבי רצה לשים שלט של הליכוד. לבסוף הוא העפיל את זכויותיו הפטריארכליות וניצח."

כמו לפגוש

מכר"

איך היא מרגישה אחרי עשרה ימי צילום? האם התמולה סביבה אינה מחניפה לה ואינה מעניינת אותה? מספרת איבון: "אני לא מרגישה כלום, לא רואה מה קורה סביבי. מסרבת לראות תמונות. מסרבת לקרוא עיתונים שיש בהם כתבות עלי. ביקשתי מחברים טובים שלי, שלא יילכו לראות את הסרט. גם אני לא אראה אותו. כשחברים שלי שאלו למה לא לר"אות את הסרט, הסברתי להם שזה לא כליכך יפה לראות אנשים בחולשות שלהם. אני הרי לא שחקנית ואף פעם לא אהיה. אין לי שום אמיביציה לזה. אני מקבלת 25 אלף לירות ואני כאן. או צריך לעשות את זה בסדר. כי בוועז ויורם הם באמת בסדר אתי. כשקראתי את התסריט היה בו הרבה עירום. לא התווכחתי, אבל ביי קשתי שיפחיתו הם באמת הפחיתו. אני לא יודעת איך מתייחסים בדרך-כלל לכור כבת. אבל אלי מתייחסים נורא יפה."

ומה יהיה אחרי הסרט? איבון: "תמיד רציתי ללמוד פסיקה. עכשיו אני רוצה ללמוד באמון. ואני רוצה להיות כתבת העולם הזה. כבר הרבה זמן אני חולמת לעבוד בעיתון הזה. מייד אחרי שיסתיימו הצילומים ואחזור מהטיול בחו"ל אתייצב במישרד המערכת. אם רק יקבלו אותי — זה מה שאני רוצה לעשות."

איבון לובשת חולצה רוסית יפהפייה. היא מספרת שקיבלה אותה כמתנה מחבר ריה בבנק". ברית יורה קומוניסטי מחבר ראלי, שנסעו בשליחות לריגה. היא עצמה מודה שחלומה הגדולה הוא לבקר באמא רוסיה.

בוועז דוידוון הבמאי מבקש לצטט אותו: "אני לא יודע מה קרה לי עם איבון. זה כמו שאתה פוגש מישהו שאתה מכיר אותו

איבון מיכאלי בפעולה ללמוד באמון

מיליון שנה. במאי נמצא בדרך-כלל בבי דידות נוראית, בייחוד כשהוא עושה סרט. ופיתאום בתוך העסק הזה אתה פוגש מכר. זה בעצם מה שקרה לי עם איבון. אני מרגיש שאני מכיר אותה מזמן. מהחלומות שלי, מחוכי. אני חושב שאם אהננו נצליח כמו שאני רוצה שנצליח, או מה שייצא מהמיפגש בינינו יהיה סך הכל התוצאה של כמה שאני אהב אותה. היא בחורה קשה. אני עושה סרט על בחורה קשה ולכן היא כליכך מתאימת. אף פעם לא היה לי כליכך מעניין לעבוד עם מישהו כמו מענייני לי עם איבון."

איבון אפילו אינה מסמיקה. היא פשוט נעלמת לרגע להדליק סיגרטה. כשהיא חור זרה, היא נאנחת ואומרת: "מה שטוב זה שאין שום דבר שיעצור את הזמן. תמיד יש אופציה לדברים יותר טובים וזה בעצם מה שמצליח להחזיק אותי כאן." 20

שרית ישי

במדינה

(המשך מעמוד 35)

יכול לפתור אותן. זו פעם ראשונה ש"ראש-עיר נבחר בבחירות חופשיות. אז על זה נזעקה הממשלה? יש בעיות הרבה יותר רציניות מזה."

"קראתי על ההופעה בעיתון ובאתי". סיפר זמר מתחיל בשם יובל כספי (22). "מה הדתיים מגזימים. אני נוהג לצאת לבלות ומופיע בימי שישי. ברור שזה מחדל של המפד"ל, של קואליציה שלא מורכבת בטעם הנכון בעיר כמו תל-אביב." "מי אמר שהזקנים שמרגינים? נזעק אליעזר בן צור (75). "באתי לראות הפגנה נגד הדתיים. כי אני נגד הדתיים שרוצים לכבול אותנו לחוקיהם. ביום שישי אני הולך עם אשתי לקולנוע או לתיאטרון. בכל מקרה יש כאן חילול שבת. כשאנשים משחקים קלפים או הולכים לראות חפס"נות זה לא חילול? אז שיתנו לנו לצאת." עם תום ההופעה החל חלק מן הקהל הרב זורם לקולנוע הוד שמעבר לפינה. אחרים הלכו לצוותא שם הוצגה בפעם האחרונה ההצגה חזרה בתשובה מאת יאחזקאל סובול. "ההצגה בדיוק אקטואלית לנושא של היום", סיפר ציון, מנהל צוותא: "זהו תגובה סאטירית למתפך הפוליטי, שאחרי הבחירות ב"7 במאי."

את ההצגה פתח גדעון זינגר במיפסט: "העולם בית-זונות והחוק הוא מאדאם."

דרכי-אדם

גבר של חורף

החלזה המרומה החלים במשך החורף במיפלתה החמה של אלמנה תמימה וטובת לב.

הם נפגשו במועדון הריקודים, סמי. הוא הזמין אותה לרקוד. הוא — גבר כבן 50, שחרחר, ממוצע קומה, שערותיו דלילות. היא — אלמנה בת 45, המת-קיימת מכספו של בעלה המנוח.

במועדון היו בחורות רבות צעירות ונאות ממנה. אולם הוא בחר דווקא בה, השמנה, המאופרת בגסות. זה דווקא התמאי לה. למחרת הזמין אותה לכוס קפה. אחר-כך יצאו לסרט. ביום שאחרי-כן הלכו למיסעדה. הוא דור-קא היה לארג... בהתחלה.

גלמוד ועיבי. ביום השלישי הגיע לפגישה מנוול. "המסכן" חשבה, "אין מי שדיאג לו". סיפר לה שהוא נשוי, ואם לשלושה, ושעוב את הבית, כי אשתו עשתה לו צרות ועתה הוא מצוי בהליכי גירושין. הוא איננו יכול יותר לסבול אותה. שיעצה לו את השכל. ועכשיו כש הוא חולה, אין מי שיטפל בו. קרובים אין לו בארץ. רק ברומניה, במיקצועו הוא מסגר, אך עוב את מקום עבודתו הראשון בגלל השערוריה שעשתה לו, ה"מכשפה". אשתו ועכשיו הוא גלמוד ועצוב. רחמייה של האשה האימהית כבדת הגוף, נכמרו על ידיה. וכבר באותו היום הציעה לו לחלוק עימה את דירתה הצנועה בצפון תל-אביב. זה קרה בחורף אשתקד. הגבר קבע את מישכנו בביתה. נהג לאכול ולשתות על חשבונה של הגברת. וישן מ"ר בית שעות היום. הרי הוא חולה. לא? והיא — טיפלה בו, כטפל אשה בילדה, הביאה לו את האוכל למיטה. ניקתה וסידרה את הבית, והגישה תרופות לאומלל.

היה ואיננו עיר. עברו כמה חודשים ועדיין לא הביא. או שלא רצה להבריא. לעתים יצא החוצה וחזר אחרי כמה שעות: "לא מצאתי עבודה". סיפר ביגון. והיא, ניחמה אותו וחילקה עימו מישכבה, לנחמו. הגיע האביב. מרפא לכל המחלות, ו"אחר-כך הקיץ. יום אחד חזרה הביתה ומצאה את המיטה הגדולה ריקה. אפילו לא השאיר לה פתק. חיפשה אותו בכל מקום, חשבה אולי קרה לו משהו. ציל צלה אפילו ומישרה. אך כאילו פעה האדמה את פיה בלעה את האיש. והנה, באחד הערבים, עת יצאה האלמנה המוד-אגת להתנחם בחברת ידידתה הטובה במ"ר עדון סמי, ראתה אותו. עם אחרת... בערך בת 50, גרושה, אימהית מקומטת.

למחרת התקשר אליה. התנצל, סיפר שהיתה זו בת-דידתו שהגיעה מרומניה. אלמנתו סירבה לקבל את טיעונו, קני תה מנעול חדש לדלת הדירה ומאז היא מזהירה את כל ידידותיה מאותו אלמוני, גבר של חורף.